

DRAHANSKÁ

VRCHOVINA

ITINERÁŘ

5. - 8. KVĚTNA 2016

PUTOVÁNÍ DRAHANSKOU VRCHOVINOU 2016.

Přátelé, vítajte na 19. ročníku pravidelného květnového putování po vlastech českých. Po Krkonoších 1998, Rychlebských horách 1999, Novohradských horách 2000, Podyjí 2001, Českém Lese 2002, Lužických horách 2003, Mimoňsku 2004, Kraji trempských legend 2005, Putování Vysočinou 2006, Jablunkovsku 2007, Chříbech 2008, Českosaském Švýcarsku 2009, Staroměstsku 2010, Slavkovském Lese 2011, Kokořínsku 2012, Vítkovské vrchovině 2013, Posázaví 2014 a Krušných horách 2015 tedy letos Dražanská vrchovina 2016.

Opět Vám rád připomenu, že ze všech uvedených akcí jsou k máni dokumentární filmy. Stačí si o ně napsat na moji e-mailovou adresu vladamikulec@volny.cz. V digitální kvalitě jsou filmy ze všech akcí kromě Přechodu Krkonoš, i tento film, natočený v kvalitě S-VHS, byl však již digitálně přestříhán a upraven.

XX

CO NÁS ČEKÁ VE ZDEJŠÍM KRAJI – STRUČNÝ PŘEHLED

Čekají nás celkem 2 trasy, na výchozí body obou tras nás v pátek a v sobotu ráno odveze autobus. Neděle bude ve dvou variantách. Jak jsem již uvedl v pozvánce, bylo možno si rezervovat prohlídku Punkevních jeskyní (varianta 1), tam se ti, jichž se to týká, dopraví individuálně a po prohlídce odtud odjedou domů. Pro ostatní bude připraven výlet autem s jednoduchou akcí na dopoledne.

Jednotlivé trasy – stručný přehled:

PÁTEK 6. KVĚTNA:

Parkoviště u Macochy – Macocha, horní a dolní můstek – vyhlídka Koňský spád – zpět k chatě u Macochy – Ostrov u Macochy – jeskyně Balcarka – Krasová – Jedovnice – Rudické propadání – Jedovnice.

SOBOTA 7. KVĚTNA:

Kalvodův kříž – jeskyně Spirálka – Wankelův závrt – jeskyně Piková dáma – Stará Rasovna – Holštejn – Sloup Rájec-Jestřebí.

NEDĚLE 8. KVĚTNA:

Boskovice, prohlídka zámku, poté ještě, kdo bude mít chuť, prohlídka arboreta Šmelcovna (rovněž v Boskovicích).

XX

KRÁTKÉ ODBOČENÍ ÚVODEM – SRDEČNĚ ZVEME NA CHALUPU DO ÚSTÍ U STARÉ PAKY !!

Dovolím si i letos krátké odbočení - rád bych vás pozval na chalupu do Ústí u Staré Paky, kde připravujeme další akce - všechny informace naleznete rovněž na stránkách www.vladamikulec.cz.

Ve dnech 3.-5. června se na chalupě uskuteční letní folková akce.

Ve dnech 9. - 17. července proběhne na chalupě, stejně jako loni, dětský týden. Tak všichni, kdo máte malé děti či vnoučata, jste srdečně zváni.

Oslava šedesátých narozenin některých z nás proběhne o víkend 9.9. – 11.9.

40. tlučení špačka proběhne o víkendu 21.10. – 23.10.

Letošní rok samozřejmě zakončí oslava Silvestra 2016 ve stodole.

Přátelé, jako každý rok, srdečně zveme Vás všechny do místa folkové pohody, kde se zastavil čas. Činíme tak již od roku 1987 a setkání s Vámi nám bude potěšením !

PODROBNÝ ITINERÁŘ.

ČTVRTEK 5. KVĚTNA

Přijeli jsme do historického kempu, zvaného Tyršova osada, ubytovacího zařízení, nacházejícího se ve svahu nad krásným jezerem na okraji městečka Jedovnice. Po příjezdu jsme byli ubytováni povětšinou v chatičkách se společným sociálním zařízením. Dle pana vedoucího je teplé vody dost, měla by bez problémů vystačit. Lůžka v chatkách jsou vybavena lůžkovinami, spacáků netřeba. Lůžkoviny by měly být po našem příjezdu v chatkách, pokud ne, budou nám dodány po našem příjezdu. V případě, že bude zima a bude třeba si přitopit, je možno si od správce osady pronajmout přímotop, cena pronájmu přímotopu bude činit Kč 80,- na den, skutečnou výši pronájmu na celou dobu si dohodnete se správcem, tuto částku budete na konci pobytu hradit individuálně správci osady.

Jakmile se ubytujete, přijďte co nejdříve do kempové jídelny. Jídelna se nachází ve velké budově v horní části kempu. Zde bude připravena večeře pro ty z vás, kteří jste si jí na čtvrteční večer objednali. V této budově se každý večer uskuteční společné posezení, bude se zde čepovat pivo. Konzumace ve zdejší restauraci bude probíhat na hromadnou účtenku. Účtenka bude u obsluhy výčepu, každý je v ní jako obvykle uveden podle jména, přezdívkou, či podle příslušnosti k rodině. Pro nápoje se chodí k výčepu, nahlásíte pouze, na koho je Vaše objednávka, a obsluha udělá čárku v hromadné účtence. Provoz restaurace bude ukončen každou noc v 00.30, přičemž poslední objednávky budou možné přesně o půlnoci. Prosím, abyste každý večer před konečným odchodem z restaurace uhradili svoji konzumaci !!

V itineráři se v závorkách nacházejí kilometrické údaje, jedná se vždy o vzdálenost od výchozího bodu trasy.

PÁTEK 6. KVĚTNA

Ráno bude v jídelně podávána snídaně od 7.30 do 8.15. V 8.30 bude nahoře na parkovišti přistaven autobus, který nás odveze na výchozí místa dnešní trasy.

Autobus nejprve zastaví u jeskyně Balcarka – výchozího místa pro VARIANTU III. Autobus poté zastaví na parkovišti u propasti Macocha – výchozího místa pro VARIANTU II. Nakonec autobus zastaví u Kateřinské jeskyně – výchozího místa pro VARIANTU I.

VARIANTA I.

Po příjezdu ke Kateřinské jeskyni nic nebrání zájemcům absolvovat její prohlídku. Nutno však vzít v úvahu, že prohlídka každé jeskyně zde trvá cca 1,5 hodiny (a čeká nás ještě jeskyně Balcarka), z toho důvodu je toto ke zvážení každého. V základní trase vyrazíme tedy rovnou po naučné stezce k propasti Macocha (2,0km).

Kateřinská jeskyně leží na konci Suchého žlebu, asi 500 metrů jihovýchodně od informačního střediska Skalní mlýn. Jeskyně není mnoho vyzdobena krápníky jako ostatní jeskyně Moravského krasu. Avšak nachází se zde největší jeskynní prostora, zvaná Hlavní dóm, kde jsou díky výborné akustice konány hudební a pěvecké koncerty. Tato jeskyně je relativně velmi chladná, teplota se tu pohybuje okolo 7 °C. Název Kateřinská jeskyně je odvozen od pověsti o Kateřině, která se mezi zdejšími lidmi vyprávěla. Kateřinská jeskyně byla též bohatým nalezištěm kostí pleistocenních zvířat, především medvědů. Pro veřejnost je otevřena od roku 1910. Další částí jeskyně je nová Kateřinská jeskyně, která byla objevena až roku 1909. Prohlídková trasa má délku 430 m. Vchod do jeskyně tvoří gotický portál, jímž se návštěvníci dostanou do Hlavního dómu, největšího prostoru v Moravském krasu a zároveň největšího veřejnosti přístupného podzemního dómu v ČR (délka 97 m, šířka 44 m, výška 20 m). Z Hlavního dómu trasa pokračuje do tzv. Nové jeskyně, kde se návštěvníci mohou pokochat barevně nasvíceným krápníkovým útvarem „Čarodějnice“ a „Bambusovým lesíkem“ tvořeným vzácnými, několik metrů vysokými hůlkovými stalagmity a stalagnáty. K dalším zajímavým krápníkovým útvarům patří například „Ovečky“, „Pagoda“ a „Sintrový vodopád“.

K propasti Macocha nás dovede Naučná stezka Macocha, projdeme si jenom její část po Křenkově stezce.

Naučná stezka Macocha je jednou z několika naučných stezek, které jsou vyznačeny v chráněné krajinné oblasti Moravský kras. Stezka začíná u Skalního mlýna a vede Suchým žlebem ke Kateřinské jeskyni. Odtud pokračuje po Křenkově stezce směrem k propasti Macocha. Zde je odbočka k vyhlídce Koňský spád. Od Macochy vede stezka dále do Pustého žlebu, kam se návštěvník CHKO dostane Salmovou stezkou. Stezka pokračuje kolem Čertovy branky a Punkevních jeskyní a končí u svého počátečního bodu na Skalním mlýně. Délka trasy je 6 km, stezka má 13 zastávek.

Jednou ze zastavení naučné stezky je i Křenkův pomník.

Památník zde nechal zbudovat Klub českých turistů. František Křenek se narodil 21. srpna 1883 v Předhradí u Skutče. Byl velkým propagátorem krás Blanenska a mnoho let stál v čele blanenského odboru Klubu českých turistů. Na Blanensku zřizoval nové turistické cesty a byl i nějakou dobu správcem chaty na Macoše. Nadále organizoval různé společenské akce. V období 2. světové války se stal členem Odbojové skupiny Obrana národa. V září 1941 byl však gestapem zajat a uvězněn. Dne 23.3.1943 pak popraven v koncentračním táboře v Osvětimi.

U propasti Macocha nejprve dorazíme k turistické chatě Macocha a pak se podíváme na horní můstek a poté na dolní můstek nad propastí.

Propast Macocha je více než 138,5 metrů hluboká a je největší propastí svého druhu ("Light hole") v České republice a i ve střední Evropě. Horní část propasti je dlouhá 174 metrů a široká 76 metrů. Na okraji propasti jsou dva vyhlídkové můstky. První z nich byl vybudován v roce 1882 - je umístěn v nejvyšším bodě. Druhý z nich pochází z roku 1899, nachází se 92 metrů nad spodní částí propasti a je z něho velmi dobře vidět na dno. Propast vznikla zřícením stropu velké jeskyně. Proto také její dno částečně pokrývá suť, což jsou zbytky zborceného stropu. Dnem propasti protéká říčka Punkva, která napájí dvě jezírka. Horní jezírko je hluboké přibližně 13 metrů a je vidět shora. Dolní jezírko je ukryto mezi skalami, takže není shora vidět, a jeho hloubka přesahuje 49 metrů (doposud nebylo dosaženo dna). Říčka Punkva vzniká soutokem celé řady ponorných zdrojnic, které protékají na území vápenců. Vody Punkvy se poprvé objevují na denním světle na dně Macochy. Zde v Dolním jezírku znovu mizí do podzemí a protékají Punkevnými jeskyněmi. Celý komplex představuje několik desítek kilometrů jeskyní.

Vrátíme se na odbočku z naučné stezky (2,5km) a pokračujeme na vyhlídku Koňský spád (3,5km).

Koňský spád je vyhlídka do údolí Pustého žlebu v Moravském krasu. Místo je pojmenováno po tragické události z 19. století, kdy se zde z vysoké skalní stěny zřítíl do Pustého žlebu koňský povoz.

Poté máme dvě možnosti: 1) Vrátíme se stejnou cestou zpět k turistické chatě a odtud se vydáme po zelené značce do Ostrova u Macochy (u větrného mlýna 6 km) nebo 2) budeme pokračovat dále až na rozcestí se zelenou značkou (4,5 km), odbočíme doprava a po zelené dojdeme do Ostrova (Ostrovská propast 7 km).

Ostrov u Macochy je velká obec s 1100 obyvateli a najdeme ji v blízkosti turisticky nejvyhledávanější oblasti Moravského krasu a východním směrem od města Blansko. Díky své poloze má obec částečně rekreační charakter. Obcí protéká říčka Lopač a na jejím toku jsou v blízkosti obce dvě vodní nádrže, nádrž blíže k obci je využívána jako přírodní koupaliště. Od okrajových částí obce se rozprostírají rozlehlé lesy a v oblasti lesů se nachází řada vápencových krasových útvarů a severně od obce jsou v oblasti lesa dva ponory potoků. V blízkosti kostela je otvor Ostrovské propasti. K této propasti se váže i pověst o vzniku jména obce Ostrov u Macochy. Podle ní se jedná o podepřený ostrov ležící nad zatopenou propastí. To zajímavě koresponduje se skutečností, že celá krasová oblast je "provrtnána" podzemními říčkami a potoky. Ostrovská propast byla objevena v roce 1861, kdy dělníci, najatí speleologem Jindřichem Wankelem, odkryli jícen propasti do hloubky 10,5 metru. Další zkoumání propasti nastalo o 40 let později, kdy se do něj pustil Karel Absolon se svými pomocníky. Bohužel byla na přelomu století propast používána jako žumpa, čímž bylo její zkoumání značně ztíženo. Nakonec bylo ale dosaženo dna propasti o dalších 30 metrů níže, hloubka tedy už dosahovala 40 metrů. Dno této propasti dnes tvoří dvě tůňky - lze předpokládat, že skutečné dno bude ještě o zhruba 25 metrů níže, protože hladina tůní se nachází 25 metrů nad hladinou podzemní vody. V současnosti je otvor propasti z bezpečnostních důvodů zakryt mříží a propast slouží jako přirozený kanál pro odvod dešťové vody. U západního okraje obce stojí pěkná technická památka a to kamenný větrný mlýn holandského typu. V severní části obce byla v roce 1980 vybudována dětská léčebna, jež byla v roce 1997 rozšířena o speleoterapii v Císařské jeskyni.

Na kraji Ostrova, jakmile odbočíme po silnici doleva, nezapomeňte hnedka cca po 40ti metrech odbočit doprava na kraj svahu – je odtud nádherný výhled do údolí s jeskyní Balcarkou. Po pravé straně dále po silnici se nachází větrný mlýn. Projdeme celým Ostrovem, v turistické mapě je zakreslena Ostrovská propast (vedle kostela sv. Máří Magdaleny) a dále, směrem k jeskyni Balcarka, budeme míjet jeskyni Mlynářovo propadání.

Jeskyně Mlynářovo propadání se nachází na konci Ostrova u Macochy po pravé straně směrem k Balcarově skále. Jedná se o původní ponor potoku Lopače, nyní funguje pouze jako povodňový ponor.

Zde se vyplatí odbočit vpravo a pokusit se nalézt Propadání Lopače, které je v mapě zakresleno, ale žádná turistická cesta k němu nevede. Po pravé straně dále mineme jeskyni Lopač a to jsme již po levé straně na parkovišti u jeskyně Balcarka (8km). Zde se individuálně zařadíme do prohlídek (samozřejmě, kdo bude mít o prohlídku zájem).

Jeskyně Balcarka se nachází jižně od Ostrova u Macochy, při východním okraji vápenců Moravského krasu, v jádru skalnatého meandru Suchého žlebu. Její přední část byla známa odedávna. Od roku 1923 byla postupně objevována ostrovskými občany pod vedením poslance Josefa Šamalíka, v roce 1936 byly jednotlivé

části jeskyně spojeny v jeden celek. Jeskyně tvoří složitý systém, vystupující ve dvou výškových úrovních spojených vysokými dómy. Na vzniku jeskyně se podílely vody Lopače a Krasovského potoka, jejichž ponory se nyní nachází severně a jižně od jeskyně. Balcarcka je pro návštěvníky zvláště přitažlivá pestrostí krápníkové výzdoby na poměrně malé rozloze. Mimořádné bohatství krápníků, typicky vyvinuté povrchové krasové jevy (závrty, škrapy), bohaté archeologické a paleontologické nálezy, význačné druhy teplomilné květeny a malebnost krajiny činí z lokality Balcarcky jedno z nejzajímavějších míst v Moravském krasu.

Od jeskyně Balcarcka vyrazíme po červené značce Krasovským údolím do Krasové (10,5km) a dále do Jedovnic (12,5km). Odtud cca 1 km do kempu (13,5 km).

Nejstarší písemná zmínka o Jedovnicích pochází z roku 1251. Historie tohoto městyse položeného v malebné kotlině mezi lesy je však starší. Souvisí s osídlováním kraje slovanským obyvatelstvem, živícím se zemědělstvím a dobýváním železné rudy. Za zakladatele jedovnického panství a rodu pánů z Holštejna je považován Crha z Čeblovic. Pocházel z Tišnovska, jeho rodná ves Čeblovice poblíž Lažánek zanikla. Poprvé se Crha vyznamenal statečným postojem proti Tatarům, za to byl jmenován rytířem krále Václava I. Stará pověst vypráví o původu jména obce Jedovnice, souvisejícím s příjezdem Crhy. Tehdy měla ves asi 15 domků, jejichž obyvatelé se živili zemědělstvím, rybolovem a pálením dřeva v mlířích pro rudické železáře. Crha se zeptal jednoho starce, jak se vesnice jmenuje a ten odpověděl, že ves zatím jméno nemá. Na to Crha reagoval v horáckém nářečí: „Tak já teda jedo v nic?“ A rozhodl se, že obec pojmenuje J E D O V N I C E.

V Jedovnicích dojdeme do centra obce k informačnímu středisku a odtud vychází Naučná stezka Jedovnické rybníky a Rudické propadání.

Naučná stezka vede z městyse Jedovnice do obce Rudice a kolem rybníků je na ní 13 zastávek. Stezka vede do obce Rudice, kde se nachází větrný mlýn s muzeem. Stezka dále sleduje Jedovnický potok a pokračuje kolem Jedovnických rybníků Olšovec, Budkovan, Dubový rybník a Vrbový rybník a vrací se zpět do Jedovnic. Tvoří ji dva samostatné okruhy – Rudický (5,5 resp. 4 km) a rybníky (5 km) Každý okruh je možno absolvovat samostatně nebo oba společně.

Zde je možno si projít buďto pouze část stezky do Rudice, k Rudickému propadání a zpět do Jedovnic, tento úsek měří 5,5 km, celková délka dnešní trasy tedy bude 18 km. Dá se zkrátit o 1,5 km, když nepůjdeme až do Rudic k větrnému mlýnu, ale půjdeme rovnou k Rudickému propadání. Nebo naopak ještě o kousek prodloužit – v místě, kde se stezka vrací zpět, je možno si udělat zacházku cca 200 m k moderní kapli Sv. Barbory, která byla postavena v r. 2002. Proti větrnému mlýnu je geopark.

Rudické propadání leží poblíž obcí Jedovnice a Rudice. Spolu s Býčí skálou tvoří druhý nejdelší jeskynní systém v České republice (po Amatérské jeskyni) o celkové délce přes 13 kilometrů. Propadání Jedovnického potoka - Rudické propadání je nejmohutnější propadání v Moravském krasu. Vody Jedovnického potoka postupně padají až do hloubky 90 metrů. V propadání se tak nalézají jeden z nejvyšších vodopádů v České republice. V jeskyni se také nalézají Rudická propast, nejhlubší česká suchá propast, a Obří dóm, jedna z největších jeskynních prostor v Česku. Srbský sifon pak tuto jeskyni spojuje s Býčí skálou. S Rudickým propadáním bezprostředně sousedí skalní útvar Kolíbky, který je oblíbeným místem horolezců i filmařů.

Přes Jedovnice je možno dojít do našeho kempu nebo dokončit celou stezku okolo rybníků – přijdeme do kempu zezadu. Od jezera by údajně měla být otevřená branka, to ještě ráno ověříme, jinak by se muselo dojít po cyklostezce, která jde nad kempem. Celková délka této dnešní trasy potom bude 22,5 km.

VARIANTA II

Varianta II. vychází z parkoviště u Macochy a je to tedy Varianta I. zkrácená o úsek naučné stezky od Kateřinské jeskyně k Macoše. Trasa varianty II tedy měří pouhých 10,5 km (bez Jedovnické naučné stezky).

VARIANTA III

Varianta III. (dětská) vychází od jeskyně Balcarcka. Zde absolvujeme prohlídku jeskyně. Poté si vyšlápneme po červené na vyhlídku a uděláme si okroužek Ostrovem. Po pravé straně mineme místo dalekého rozhledu, větrný mlýn, Ostrovskou propast, Mlýnářovo propadání, propadání Lopače a vrátíme se zpět k Balcarce (2,5km). Od Balcarcky se vrátíme Krasovským údolím přes Krasovou do Jedovnice (7 km), jako u variant I a II., lze samozřejmě přidat naučnou stezku.

Večeře se bude podávat v jídelně našeho kempu od 18.30 do 19.45. Po večeři tohoto dne budeme jako pokaždé vybírat od každého povinné poplatky. Tak se prosím nikde nezapomeňte, abychom tam nemuseli dlouho sedět..

Pro upřesnění: pobyt 175 Kč/os./den, 50 Kč snídaně, 75 Kč večeře, až teď jsme se dozvěděli, že se platí rekreační poplatek obecnímu úřadu 16 Kč/den, autobus 80 Kč, poplatek za psa je 40 Kč/den.

XX

SOBOTA 7. KVĚTNA

Ráno bude v jídelně podávána snídaně ve stejnou dobu, od 7.30 do 8.15. V 8.30 bude nahoře na parkovišti přistaven autobus, který nás odveze na výchozí místa dnešní trasy.

VARIANTA I.

Autobus zastaví na křižovatce silnice 373 (Ostrov – Sloup) a odbočky na Holštejn (Holštejn zastávka). Odtud se dáme 300 m po zelené ke Kalvodovu kříži.

Kalvodův kříž je jedním z památníků, které mají připomínat morovou ránu v 2. pol. 18. století. Leží na křižovatce turistických cest červené a zelené u silnice, spojující Sloup a Ostrov, mezi bývalým lomem a vápenkou Malá Dohoda a odbočkou na Holštejn. Byl postaven jako poděkování za uchránění před morem rodiny Kalvodovy z Drnovic na Vyškovsku v roce 1771. Na krásném barevném obrázku je sloupská Panna Maria Bolestná a poutní kostel ve Sloupu.

Odtud se dáme doprava nahoru po červené. Červená značka nás nejdříve dovede k jeskyni Spirálka (po levé straně).

Jedná se o propast'ovitý, asi 1800 m dlouhý jeskynní systém s úzkým vchodem v pravé stráni Hradského žlebu na dně plochého závrtu. Vstupní šachta vyúsťuje do mohutné propasti s rozsáhlým labyrintem dómu a chodeb, které se nacházejí na jejím dně 70 m pod povrchem. Zároveň zde bylo poprvé dosaženo povodňové řečiště podzemní Bílé vody mezi Novou Rasovnou a propastí Macochou. Jeskyně je dnes propojena spojovací chodbou s vedlejší jeskyní Piková dáma a potápěčsky napojena přes Macošský sifon.

Dále po pravé straně mineme Wankelův závrt, jeskyni Piková dáma a dojdeme k odbočce k jeskyni Stará Rasovna.

Stará Rasovna (též Zbořisko) je povodňový ponor potoka Bílá voda. Jedná se o původní propadání a jeho stěny tvoří částečnou závěru poloslepého Holštejnského údolí, které se v těchto místech zvedá a přechází do Hrádského žlebu. Při povodních, kdy nestačí Nová Rasovna pojmout velké množství vody, dochází k odtoku vody Starou Rasovnou. Výzkum Rasovny začal roku 1833, kdy se do jejích útrob snažili proniknout na příkaz hraběte Huga Salma jeho horníci. Roku 1852 se snažil odhalit tajemství podzemí Jindřich Wankel. Proniknout se jim zde podařilo až roku 1856, kdy bylo abnormálně suché léto a potok Bílá voda vyschnul. Výzkumy pokračovaly i v 2. polovině 19. století a neustávaly ani ve století dvacátém. Bylo zjištěno, že Starou Rasovnu tvoří systém chodeb a jeskyněk. Některé prostory se podařilo překonat až po vyčerpání vodních sifonů.

Pokračujeme dále po červené až na odbočku na Holštejn, zříceninu máme po pravé straně (2,5 km).

Hrad stál před mnoha staletími na vápencové skále kousek za Holštejnem. Jeho jméno vzniklo z německého "Hohl stein = dutá skála popř. Kámen ". Pod hradem se totiž nachází jeskyně Hladomorna, která sloužila jako hradní vězení v době jeho existence. Vedla do něj přístupová chodba dlouhá 14 m. Sama jeskyně je vysoká 17 m a její rozměry jsou 25 x 35 m. Jsou k ní připojeny 4 menší síně, z nichž jedna je propojena skrytým průduchem s povrchem. Tudy se mohlo z vězení uprchnout, ale většina obětí o tom asi nevěděla. Což se domníváme díky tomu, že dno jeskyně je pokryto množstvím balvanů, které se utrhyly ze stropu a v hlíně mezi nimi bylo nalezeno množství lidských pozůstatků a také brnění, ostruhy a jiné kovové předměty. Hrad Holštejn byl jistou dobu v držení loupeživých rytířů a ti své oběti házeli dovnitř otvorem ve stropě. Při průzkumu jeskyně objevili badatelé J. Wankel a K. Absolon ručně tesané schůdky, které vedly od otvoru na hradní náměstí. Tato chodba je dnes bohužel bezpečně uzavřena a zasypaná, takže po ní není ani stopy. Do hladomorny se chodí otvorem vybouraným při úpatí skály. V hladomorně dnes zimují vzácní netopýři, netopýr velký a ušatý.

K výše zmíněné jeskyni Hladomorna (3km) je odbočka z hlavní cesty. Pokračujeme dále po červené až do obce Šošůvka (5,5 km). Odtud do obce Sloup (7 km). V této variantě doporučuji prohlídku Sloupsko-Šošůvské jeskyně z časových důvodů zvážit, neboť nás ještě může čekat návštěva zámku v Rájci nad Svitavou. Ze Sloupu nyní jdeme poněkud nezáživný, 2,5 km úsek po silnici do Petrovic (9,5 km – je možné se tomuto úseku vyhnout a obejít ho po modré a žluté značce přes Vavřinec, což je o 2 km delší) a odtud po žluté značce k zámku v Rájci nad Svitavou (13 km).

Klasicistní zámek francouzského typu vznikl v letech 1763 – 1769, s největší pravděpodobností podle plánu vídeňského architekta Isidora Amada Marcela Canevala. Zámek zaujme především jedinečnou architekturou, na Moravě zcela ojedinělou a přepychově vybavenými interiéry knížecí rodiny Salmů. Současně se zámkem byla v roce 1767 založena zdejší zahrada, která v první čtvrtině 19. století získala volnou přírodně krajinářskou dispozici. V roce 1811 zdědil rájecký zámek Hugo František Salm, který se výrazně

zapsal do kulturních tradic českého národa jako vědec, organizátor a příznivec národního obrození. Zámecké zahradnictví vstoupilo do povědomí veřejnosti díky ojedinělé sbírce kamélií, která sem byla před třiceti lety převezena z Průhonic.

Odtud je to cca 1km na železniční stanici v Rájci nad Svitavou (14km). Pro návrat zpět použijeme kombinaci vlaku a autobusu. Vlaky do Blanska jedou po hodině v 15:20, 16.20, 17:20 a 18.20 (příjezd do Blanska po 9 minutách), Z Blanska od vlaku na autobus je to cca 200 m přes řeku Svitavu. Z Blanska do Jedovnice jede autobus 231 v 16.43 nebo v 18.43 (příjezd do Jedovnic v 17.05 nebo v 19.05). Večeři stihne i ten druhý autobus (výdej večeří 18.30 – 19.45). V 20:43 jede ještě záchranný autobus, ale snažte se to stíhat dříve. Kdybyste náhodou zůstali viset v Blansku, dejte vědět kvůli večeři. V mezičase tedy v 15:40 a 17.40 jede autobus do Vilémovic, tam by se však čekalo hodinu na přípoj nebo se musí dojet 4 km pěšky, takže to mohou využít spíše ti, kteří by si chtěli dnešní trasu prodloužit.

VARIANTA II

Varianta II končí u Sloupsko-Šošůvských jeskyní a zahrnuje prohlídku jeskyní.

Sloupsko-šošůvské jeskyně jsou největší zpřístupněné jeskyně v České republice. Tvoří je rozsáhlý komplex dómů, chodeb a obrovských podzemních propastí, které spojují dvě podzemní patra s výškovým rozdílem 60 metrů. Návštěvní trasa prochází horním patrem. Návštěvníci si mohou zvolit jeden ze dvou prohlídkových okruhů. Krátký okruh o délce 890 metrů prochází sloupskou částí jeskyně a končí v jeskyni Kůlna s archeologickou expozicí. Dlouhý okruh o délce 1760 metrů vede sloupskou i šošůvskou částí jeskyní a rovněž končí v jeskyni Kůlně. Pro tělesně postižené návštěvníky byla velká část jeskyní upravena jako bezbariérová. Jeskyně je významným nalezištěm koster jeskynních medvědů, lvů, hyen a dalších živočichů. Prostora nazývaná Eliščina jeskyně má velmi bohatou krápníkovou výzdobu a také vynikající akustiku, proto je příležitostně využívána pro koncerty komorní hudby. Při rekonstrukci v roce 1997 byla přemostěna Stupňovitá propast a návštěvníkům se tak otevřel nový netradiční pohled. Propast Nagelova, hluboká 80 metrů, je největší podzemní propastí svého druhu v České republice. Pro návštěvníky je zpřístupněna obdobně jako propast Macocha dvěma vyhlídkovými můstky. Šošůvská část, objevená roku 1889, je charakteristická křehkou a barevnou krápníkovou výzdobou. Součástí prohlídkové trasy je také světznámá archeologická lokalita - jeskyně Kůlna - kde byly nalezeny části lebky neandrtálského člověka asi 45 000 let staré. Archeologický výzkum doložil osídlení a využívání jeskyně od předposlední doby ledové před 120 000 lety až do současnosti.

Od jeskyní se vrátíme na autobusovou zastávku do Sloupu, odtud odjíždějí autobusy do Blanska v 12.50, 14.50 a 16.49 s příjezdem do Blanska aut.nádr. 13.20, 15.20 a 17.18 a odtud do Jedovnice 14.43, 16.43 a 18.43, linky jak vidíte příliš nenavazují. Celková délka trasy v této podobě je 7.5km. Lze využít i výše uvedené autobusy do Vilémovic, navazuje to lépe.

Večeře se bude podávat v kempové jídelně opět od 18.30 do 19.45 hod.

XX

NEDĚLE 8. KVĚTNA

Ráno bude v jídelně podávána snídaně ve stejnou dobu, od 7.30 do 8.15. Poprosím všechny o stažení povlečení v pokojích a chatkách, složené povlečení prosím doneste nahoru do budovy, kde jsme snídali.

Všichni, kdo mají rezervovanu prohlídku Punkevních jeskyní, odjedou na místo individuálně, tak aby stihli sjednaný termín prohlídky.

Punkevní jeskyně se nacházejí v Pustém žlebu, 2 km od informačního centra Skalní mlýn proti proudu říčky Punkvy. Byly postupně objevovány v letech 1909-1933 (1909-1914 suchá část jeskyně, 1920-1933 vodní plavba) výzkumnou skupinou pod vedením profesora Karla Absolona. Návštěvníci procházejí mohutnými dómy a chodbami s krápníkovou výzdobou na dno propasti Macocha. Hloubka propasti je 138 metrů, rozměry půdorysné jsou 174x76 metrů. Další částí návštěvní trasy je projížďka na motorových člunech po podzemní říčce Punkvě. Součástí plavby je prohlídka Masarykova dómu, nejkrásnější prostory Punkevních jeskyní. Jeskyně jsou součástí nejdelšího jeskynního systému v České republice - Amatérské jeskyně, jejíž délka dosud známých chodeb je více než 30 kilometrů. Stává se, že z důvodu zvýšeného vodního stavu musí být vodní plavba zkrácena nebo dokonce zastavena.

Pro všechny ostatní, kteří ještě ten den chtějí něco zajímavého zažít, navrhuji: zhruba v 9.00 odjedeme do Boskovic, kde si můžeme prohlédnout zdejší zámek.

Zámek Boskovice je jedním z nejkrásnějších empírových zámků na Moravě. Na jeho místě dříve stál dominikánský klášter, který po svém zrušení nějakou dobu sloužil také jako manufaktura na výrobu barviv. Klášterní budovy byly přestavěny na zámek v letech 1819 - 1826 za Františka Xavera z Ditrichsteina. V roce 1856 se zámek Boskovice dostal do držení rodu Mensdorff-Pouilly, který jej vlastnil až do roku 1950 a

kterému byl zámek v rámci restitucí v roce 1991 znovu vrácen. Boskovický zámek nabízí svým návštěvníkům řadu lákadel. Mezi nejatraktivnější předměty patří měděný globus, na kterém je vyobrazena hvězdná obloha pomocí heraldických znaků a který je jedním ze tří svého druhu na světě. Technicky založené návštěvníky zase bezpochyby zaujme rokokové dětské divadélko, které je darem královny Viktorie. Další zajímavostí jsou monumentální výjevy z protitureckých válek malované na buvolí kůži, které se nacházejí v sále bitev. Z interiérů zřejmě nejvíce zaujme hlavní sál, který prostupuje dvěma patry zámku Boskovice. Zámecká instalace, k níž patří také vzácné obrazy nizozemských malířů a rozsáhlá knihovna, je zaměřena na období první třetiny 19. století.

V Boskovicích se nachází ještě jedna zajímavost – Arboretum Šmelcovna – které se nachází na kraji města.

Arboretum Šmelcovna se nachází na okraji města Boskovice na jižní Moravě. Celý areál arboreta je přirozenou součástí významného krajinného prvku Dva dvory-Šmelcovna a představuje rozsáhlou zahradu ovocných a okrasných dřevin s porosty lesů a květnatých luk. Dále je zde vysázeno tisíce kultivarů okrasných rostlin, japonských a dlanitolistých javorů, sakur, magnolií, rododendronů, čarovětníků jehličnanů aj. Arboretum prochází téměř 3 km cestiček s odpočívadly. Součástí arboreta je zookoutek a rozsáhlé zahradní prodejní centrum. Sezónně se zde pořádají tematické akce a výstavy.

Letošní turistický pochod končí, čeká nás příští rok neuvěřitelný 20. ročník a jak se již možná lehce proslechlo, rád bych připravil PŘECHOD KRKONOS PO 20TI LETECH. Mělo by se jít po stejné trase, s ubytováním na stejných místech. Situaci nám tentokrát mohlo pravděpodobně usnadnit doprovodné vozidlo, které nám pravděpodobně převezve zavazadla. Ale zatím nepřebíhejme událostem a těšme se....

Ahoj za rok!

Vláša Mikulec